

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

o zmianach i uzupełnieniach niektórych postanowień ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych Wojska Polskiego.

Art. 1. W ustawie z dnia 18 lipca 1924 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych Wojska Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 698) w brzmieniu jednolitego tekstu tej ustawy, ogłoszonego w drodze obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 15 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 603), wprowadza się następujące zmiany:

1. Art. 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„Żołnierze dzielą się na:

- 1) oficerów,
- 2) podoficerów,
- 3) szeregowców.

2. W art. 5 pkt. 1 ust. a) w miejsce wyrazów „na mocy ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej” wstawia się wyrazy: „na mocy ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym”, — zaś w art. 11 w miejsce wyrazów: „w myśl ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej” wyrazy: „w myśl ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym”.

3. Art. 15 otrzymuje następujące brzmienie:

„Ustanawia się następujące stopnie:

- a) szeregowcy:
 - 1) szeregowiec (strzelec w formacjach piechoty, broni pancernej i strzelców kon-

ných, ułan w ułanach, szwoleżer w szwoleżerach, kanonier w artylerji, saper w saperach),

- 2) starszy szeregowiec (starszy strzelec w formacjach piechoty, broni pancernej i strzelców konnych, starszy ułan w ułanach, starszy szwoleżer w szwoleżerach, bombardjer w artylerji, starszy saper w saperach),

b) podoficerowie:

- 3) kapral (podmajstrzy wojskowy),
4) plutonowy (młodszy majster wojskowy),
5) sierżant (majster wojskowy),
6) starszy sierżant (starszy majster wojskowy),
7) chorąży.

Upoważnia się Ministra Spraw Wojskowych do określania również innych nazw stopni wojskowych w poszczególnych rodzajach służby wojskowej zależnie od potrzeby".

4. W art. 18, jako ustęp drugi, umieszcza się postanowienie o następującem brzmieniu:

"Szczegółowe przepisy w celu zapewnienia wyłączności munduru wojskowego wydaje Rada Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wojskowych".

5. W art. 27 w miejsce wyrazów: „ustawa o powszechnym obowiązku służby wojskowej” należy wstawić wyrazy: „ustawa o powszechnym obowiązku wojskowym”; w art. 28 pkt. 1 wyrazy: „służby w wojsku stałem” zastępuje się wyrazami: „czynnej służby wojskowej”, — zaś art. 29 pkt. 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym”.

6. W art. 30 w miejsce wyrazów: „do stopnia starszego sierżanta” umieszcza się wyrazy: „do stopnia chorążego”.

7. Art. 34 otrzymuje następujące brzmienie:

„Awanse na plutonowych następują po przesłużeniu w stopniu kaprała co najmniej 24 miesiące.

Ministrowi Spraw Wojskowych (organom, przez niego upoważnionym) przysługuje prawo skrócenia tego okresu do 12 miesięcy”.

8. Art. 35 otrzymuje następujące brzmienie:

„Awanse na sierżantów następują po przesłużeniu w stopniu plutonowego co najmniej 24 miesięcy”.

9. Art. 36 otrzymuje następujące brzmienie:

„Awanse na starszych sierżantów następują po przesłużeniu w stopniu sierżanta co najmniej 36 miesięcy”.

10. Po art. 36 dodaje się nowy artykuł, oznaczony w kolejności jako artykuł 36-a, o następującem brzmieniu:

„Awanse na chorążych następują po przesłużeniu w stopniu starszego sierżanta co najmniej 48 miesięcy”.

11. Po art. 36-a dodaje się nowy artykuł, oznaczony w kolejności jako art. 36-b, o następującem brzmieniu:

„Szczegółowe przepisy co do awansowania do poszczególnych stopni zależnie od rodzajów broni i służb ustala rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych”.

12. Art. 38 otrzymuje następujące brzmienie:
„Szeregowym, którzy odbywają skróconą czynną służbę wojskową w myśl art. 49 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 46, poz. 458), może być nadany wyższy stopień na podstawie zasad, ustalonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wojskowych, przyczem postanowienia art. 30, 32 — 36-a niniejszej ustawy nie mają zastosowania”.

13. Art. 40 otrzymuje następujące brzmienie:

„Niezależnie od niezbędnych czasokresów, przewidzianych do awansu w art. 32 — 36-a, może każdy podoficer i szeregowiec awansować za czyn wyjątkowego męstwa na polu bitwy”.

14. Jako ustęp drugi art. 42 umieszcza się postanowienie o następującem brzmieniu:

„Uprawnienia awansowania podoficera do stopnia chorążego przysługują Ministrowi Spraw Wojskowych (organowi, przez niego upoważnionemu)”.

15. Art. 47 otrzymuje następujące brzmienie:

„Przy nadawaniu tytułarnych stopni podoficerskich obowiązują czasokresy, wymienione w art. 32 — 36-a”.

16. Art. 64 otrzymuje następujące brzmienie:

„Kandydaci na podoficerów zawodowych zobowiązują się pisemnie do służby w wojsku na stanowisku podoficera zawodowego na pierwszy okres czasu przez 10 lat”.

17. Art. 65 otrzymuje następujące brzmienie:

„Po przesłużeniu 10 lat na stanowisku podoficera zawodowego może podoficer zawodowy być pozostawiony nadal na własną prośbę w służbie wojskowej jako podoficer zawodowy, jeśli zobowiąże się do dalszej służby wojskowej na okres czasu co najmniej 4 lat.

Zobowiązanie powyższe może być odnawiane.

Szczegółowe przepisy co do długości okresów, na jakie mają być odnawiane zobowiązania, a to zależnie od rodzaju służby, wydaje Minister Spraw Wojskowych w drodze rozporządzenia”.

18. W art. 68 po pkt. 3 dodaje się nowe zdanie, jako punkt 4, o następującem brzmieniu:

„4) otrzymanie w ciągu półtora roku dwukrotnej ujemnej opinji”.

19. Art. 71 otrzymuje następujące brzmienie:

„Podoficerem zawodowym może być mianowany ten, kto:

1. odbył ustawowo przewidzianą czynną służbę wojskową, przesłużył co najmniej 2 lata w charakterze szeregowego nadterminowego i uzyskał stopień kaprała. Ministrowi Spraw Wojskowych przysługuje prawo skrócenia okresu dwuletniego służby nadterminowej — jak również prawo zwolnienia od obowiązku odbycia tej służby absolwentów szkół dla małoletnich;
2. jest nieposzlakowanym obywatelem Państwa Polskiego, którego patriotyzm i lojalność państwowa nie ulega żadnej wątpliwości;
3. posiada odpowiednie kwalifikacje;
4. posiada znajomość języka polskiego w słowie i piśmie, oraz ukończył co najmniej 7 klas szkoły powszechnej; w wyjątkowych

i na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach może Minister Spraw Wojskowych zwalniać od warunku ukończenia 7 klas szkoły powszechnej na zasadach, które ustala rozporządzenie wykonawcze;

5. ukończył z pomyślnym wynikiem szkołę podoficerską, względnie kurs specjalny, lub też zdał z pomyślnym wynikiem szczególny egzamin po uprzednio odbytej praktyce (art. 33 ustęp 2);
6. w wypadku niepełnoletności przedstawił zezwolenie ojca, względnie opiekuna;
7. odpowiada specjalnym, ustalonym przez Ministra Spraw Wojskowych warunkom dla danej kategorii podoficerów zawodowych (art. 61)".

20. Art. 74 otrzymuje następujące brzmienie:

„Postanowienia art. 30 i 31, oraz art. 34 — 36-a włącznie i od 40 — 49 włącznie mają zastosowanie również do podoficerów zawodowych”.

21. Jako ustęp pierwszy art. 88 umieszcza się postanowienie o następującym brzmieniu:

„Celem odbycia przez podoficera zawodowego kursu lub praktyki, potrzebnej do uzyskania stanowiska w służbie cywilno-państwowej lub prywatnej, przysługuje podoficerowi zawodowemu po przesłużeniu co najmniej 9 lat na stanowisku podoficera zawodowego prawo do jednorazowego urlopu na przeciąg 6 miesięcy w ostatnim roku służby, udzielonego przez przełożonego, posiadającego uprawnienia co najmniej dowódcy pułku (formacji równorzędnej, urzędu lub zakładu wojskowego)”.

22. Art. 99 otrzymuje następujące brzmienie:

„Podoficerom zawodowym, po przesłużeniu co najmniej 10 lat na stanowisku podoficera zawodowego, z którymi nie odnowiono zobowiązania i którym nie można nadać stanowiska w administracji wojskowej, zapewnia Państwo otrzymanie odpowiadających ich kwalifikacjom stanowisk cywilno-państwowych, samorządowych w zakładach i instytucjach, subwencjonowanych przez Państwo, z zaliczeniem czasu czynnej służby wojskowej do emerytury oraz dodatku za usługę lat, o ile takie zaopatrzenie emerytalne oraz wspomniane dodatki są dla tych stanowisk przewidziane.

Z braku tych stanowisk mogą oni być przeniesieni w stan spoczynku z prawem do zaopatrzenia emerytalnego, zgodnie z obowiązującą ustawą o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Podoficerom zawodowym, zwalnianym z czynnej służby wojskowej przed upływem 10 lat służby w charakterze podoficera zawodowego w drodze komisji rewizyjnej wskutek utraty zdrowia w związku ze służbą wojskową, również zapewnia Państwo otrzymanie stanowisk, wymienionych w ustępie pierwszym, o ile stan ich zdrowia pozwala na pełnienie służby cywilnej. W przeciwnym wypadku, względnie wskutek braku tych stanowisk, mogą oni otrzymać zaopatrzenie emerytalne, o ile odpowiadają warunkom, wymaganym przez ustawę o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Warunki i sposób nadawania wyżej wymienionych stanowisk normuje rozporządzenie Rady Ministrów”.

23. Po art. 99 umieszcza się nowe postanowienie, oznaczone w kolejności jako art. 99-a, o następującym brzmieniu:

„O ile podoficer zawodowy po przesłużeniu 10 lat nie chce odnowić zobowiązania do dalszej służby wojskowej, ewentualnie nie chce przyjąć ofiarowanego mu stanowiska w służbie cywilno-państwowej, wówczas traci prawo do emerytury, a otrzymuje odprawę w myśl art. 94 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Odprawa należy się również tym podoficerom zawodowym, którzy przed upływem 10 lat, a po przesłużeniu czasu ponad 2 lata w charakterze podoficera zawodowego, wyjdą z czynnej służby w wojsku, a nie nabyli praw do zaopatrzenia emerytalnego”.

24. W art. 105 w miejsce wyrazów: „ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej” wstawia się wyrazy: „ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym”.

25. Art. 115 otrzymuje brzmienie następujące:

„Szeregowi-uczniowie szkół wojskowych, wymienionych w punkcie 1 i 2 art. 105 niniejszej ustawy, nie dopełniają przez czas pobytu w szkołach obowiązku czynnej służby wojskowej, przewidzianego w art. 4 i 49 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 46, poz. 458), a czas, spędzony w szkole przygotowawczej i oficerskiej, nie zalicza się im na poczet uprawnień z tytułu wysługi emerytalnej”.

26. Po art. 123 umieszcza się nowe postanowienie, oznaczone w kolejności jako artykuł 123-a, o następującym brzmieniu:

„Podoficerowie zawodowi, którzy zobowiązali się do służby zawodowej na okresy czasu, określone w art. 64 i 65 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych Wojska Polskiego w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. w sprawie zmian i uzupełnień powyższej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 347), mogą na własną prośbę po wygaśnięciu terminu obecnie obowiązujących zobowiązań do służby zawodowej odnawiać te zobowiązania do dalszej służby zawodowej na taki okres czasu, by łącznie ze służbą zawodową dotychczasową, wliczając w to także służbę szeregowego nadterminowego, czasokres tej służby wynosił 12 lat.

Dalsze odnawianie zobowiązań następuje w myśl zasad, zawartych w artykułach 64 i 65 niniejszej ustawy”.

27. Po art. 123-a umieszcza się nowe postanowienie, oznaczone w kolejności jako art. 123-b, o następującym brzmieniu:

„Na prośbę podoficera zawodowego i za jego zgodą mogą dowódcy pułków (formacji równorzędnej, zakładu lub instytucji wojskowej) również przed upływem terminu dotychczasowego zobowiązania odnawiać zobowiązania w myśl zasad, zawartych w art. 123-a”.

28. Po art. 123-b umieszcza się nowe postanowienie, oznaczone w kolejności jako art. 123-c, o następującym brzmieniu:

„Ilekcć ustawa niniejsza lub też inne ustawy używają określenia: „szeregowi“ rozumieć przez to należy podoficerów i szeregowców (art. 3)“.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Spraw Wojskowych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych Wojska Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 698) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych późniejszymi przepisami ustawowemi i niniejszą ustawą.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*
